

Regiovisie Groningen-Assen

Arend Klaassen: "Begin met zaken waar je het over eens bent"

Initiatiefnemers

Provincie Groningen
Provincie Drenthe
Gemeente Groningen
Gemeente Assen

Periode

1996-heden

Trefwoorden

Structuurplan, regionale
samenwerking, hoogwaardig
Openbaar vervoer, light rail

Contactpersonen

Regiovisie Groningen-Assen
Tel: 050 - 316 4289
www.regiovisie.nl
info@regiovisie.nl

Aanleiding

Gewenste ruimtelijke ontwikkeling
van de regio maakt beter
openbaar vervoer noodzakelijk

Samenvatting

In de regio Groningen-Assen
werken twee provincies en twaalf
gemeenten nauw samen aan een
gezamenlijk ruimtelijk programma
op het gebied van bedrijvigheid,
woningbouw, landschap en
infrastructuur. Voor het Openbaar
Vervoer is een integraal netwerk
ontwikkeld dat de komende jaren
als drager van het ruimtelijke
programma moet uitgroeien.

Regiovisie en Kolibri OV-netwerk

In de Regio Assen – Groningen vinden de komende jaren flinke ruimtelijke ontwikkelingen plaats. Deze ontwikkelingen zijn opgenomen in de Regiovisie Assen – Groningen 2030. Naast afspraken over de ruimtelijke ontwikkelingen zijn in deze Regiovisie ook afspraken gemaakt over de ontwikkeling van het openbaar vervoer. Na het ontstaan van de Regiovisie zijn de betrokken overheden in de regio gezamenlijk gestart met een eerste studie naar hoogwaardig openbaar vervoer: Het Kolibri OV-netwerk. Arend Klaassen was de projectleider.

Dreigende herindeling

In de regio heerst een groot besef van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke inrichting. Klaassen: "Medio jaren negentig dreigde de rijksoverheid met een bestuurlijke herindeling. Om dat te voorkomen, hebben de provincies en gemeenten de handen zelf ineens geslagen. Gezamenlijk is een ruimtelijk-economische visie uitgewerkt. Primair ging het om de verdeling van woningbouw en bedrijventerreinen met het openbaar vervoernetwerk als drager."

De visie is inmiddels uitgewerkt in een regionaal convenant dat is ondertekend door de twee provincies en twaalf gemeenten. De projectleider: Er is een programma tot 2020/2030 dat afspraken bevat over woningbouw, bedrijventerreinen, landschap, infrastructuur en financiering." In totaal beslaat het investeringsprogramma voor het behoud van de regionale bereikbaarheid al circa 1 miljard euro. Alleen voor het Kolibri-netwerk is al circa 360 miljoen euro nodig. Oorspronkelijk was Kolibri opgenomen in de MIT-

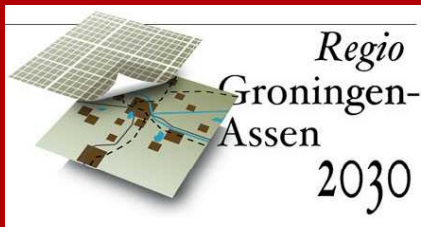
verkenningen. Het Rijk heeft echter de ondeelbaarheid van het OV-netwerk Kolibri niet overgenomen, waarmee de Rijksbijdrage zeer beperkt is geworden. Klaassen is blij dat de regio desondanks heeft besloten om Kolibri door te zetten. "De regionale partners geloven in het succes van een regionaal OV-netwerk. en zorgen zelf voor een groot deel van de benodigde financiële middelen. De bijdrage wordt geregeld op basis van inwoneraantallen. Gemeenten betalen dus mee aan de ontwikkeling van infrastructuur en ruimte in andere gemeenten, omdat de regio er als geheel beter van wordt. Er is een gedeeld belang, dat is een belangrijke drijfveer om samen te werken", aldus de projectleider.

Zien is kopen

Aan het begin bleek niet iedereen dezelfde ideeën te hebben over nut, noodzaak en vorm van het openbaar vervoer. Projectleider Kolibri Arend Klaassen: "er was duidelijk behoefte aan een nieuwe impuls, om opnieuw de vaart in het project te krijgen. Daarom is besloten om een studiereis te organiseren voor bestuurders, raadsleden, statenleden en enkele maatschappelijke organisaties. Met twee bussen zijn ze vertrokken naar Duitsland en Frankrijk en gedurende de reis draaiden langzaam alle neuzen in dezelfde richting. Er ontstond een gezamenlijk enthousiasme om nu eindelijk die grote stap voorwaarts te maken met het openbaar vervoer in de regio."

Planvorming in sneltreinvaart

Terug in Nederland is door een projectteam in hoog tempo gewerkt aan

Kolibri OV Netwerk

Voorgesteld is het openbaar vervoer in de gehele regio sterk te verbeteren. De introductie van light rail op de noordelijke regionale spoorlijnen, de opening van nieuwe stations, het verbeteren van de belangrijkste regionale buslijnen en de introductie van een stadstram in Groningen zorgen voor een grotere aantrekkelijkheid van het openbaar vervoer. Bovendien vormen ze een infrastructureel kader voor de ruimtelijke ontwikkelingen die zijn beschreven in de Regiovisie.

Context

In de Regiovisie maken de gemeenten en provincies afspraken over de ruimtelijke inrichting van de regio. Een belangrijk onderdeel hierin vormt de infrastructuur en het openbaar vervoer. Een goede visie op het openbaar vervoer wordt node gemist, reden om de planvorming hiervoor te starten.

Betrokken partijen

Gemeente Assen
Gemeente Bedum
Gemeente Groningen
Gemeente Haren
Gemeente Hoogezand-Sappemeer
Gemeente Leek
Gemeente Noordenveld
Gemeente Slochteren
Gemeente Ten Boer
Gemeente Tynaarlo
Gemeente Winsum
Gemeente Zuidhorn

Provincie Groningen
Provincie Drenthe

....

een alomvattend plan voor het openbaar vervoer in de regio. "We hebben het ijzer gesmeed toen het nog heet was", aldus Arend Klaassen. Er zijn enkele varianten ontwikkeld en op een groot aantal aspecten met elkaar vergeleken. "De resultaten van deze exercities zijn regelmatig teruggekoppeld met de gemeenten in de regio. Door bestuurders regelmatig te informeren, blijven ze betrokken en zorg je voor draagvlak. Dat is essentieel." Medio 2002 is de Verkenningnota STOV zoals het project toen nog heette, door alle partijen in de regio vastgesteld. Binnen korte tijd lag er een bestuurlijk breed gedragen plan.

Enthousiasme op straat

Hartstikke leuk, een bestuurlijke overeenkomst en een plan waarmee het Rijk benaderd kon worden. Maar de toekomstige gebruiker wist nog van niks. Daarom is een communicatieplan gemaakt met enkele spectaculaire onderdelen. "We wilden laten zien dat we innovatief bezig zijn, dan gaat het leven." Er zijn niet alleen folders gemaakt en verspreid, maar men is grondiger te werk gegaan. Allereerst is een nieuwe naam bedacht voor het openbaar- vervoernetwerk: Kolibri, snel, efficiënt en bovendien erg mooi. Verder zijn ansichtkaarten verspreid met artist impressions van een tram in de binnenstad van Groningen, een light train op plaatselijke stations en er is een publieksdag georganiseerd. Een stadstram, een light-railvoertuig en een hoogwaardige bus zijn midden in de binnenstad geplaatst om het concept voor de bevolking te laten leven onder het mom 'als we de burger niet naar de tram kunnen krijgen, brengen we de tram wel naar de burger'. Mede door de publieksdag is er veel aandacht en belangstelling voor het project.

Geduld is een belangrijke eigenschap

Inmiddels zijn er alweer twee jaar verstreken sinds het verschijnen van de Verkenningnota en er is nog weinig zichtbaar voor de gebruiker. Toch wordt er achter de schermen hard gewerkt aan het project. De projectleider: "Met een groot project als dit kun je niet veel sneller. Zorgvuldigheid is vereist en

procedures duren soms lang. Je moet beginnen met de onderdelen waar je het over eens bent. Dat levert positieve energie op. Maak ook onderscheid in korte en lange termijn oplossingen. Als die elementen lopen, dan komt de rest vanzelf. Geduld is een belangrijke eigenschap."

Regionaal belang voorop

De rol van het regiobureau beschrijft Klaassen als onpartijdig: "Als regiobureau staan we onverdeeld voor het regionale belang. Het gezamenlijke belang staat voorop. Daardoor zijn we onverdacht. Er is geen bestuurlijke dwang en iedere partij heeft een vetorecht. Onze voornaamste taak is het weghalen van het concurrentiemodel. Alle partijen zijn afhankelijk van elkaar. Wij proberen de lusten en de lasten zo goed mogelijk te verdelen. Sectoraal hebben gemeenten en provincies al veel samen gedaan. Dat levert veel positieve energie die je kunt gebruiken voor de moeilijker stappen."

Gezamenlijk OV-bureau

Een andere belangrijke stap is het oprichten van een OV-bureau door de beide provincies en de stad Groningen. "Het OV-bureau is autonoom. Wij doen als regiobureau voorstellen die we voorleggen aan het OV-bureau", legt Klaassen de onderlinge verhoudingen uit. "Uitgangspunt van Kolibri is een integraal netwerk van openbaar- vervoerverbindingen dat de concessiegrenzen overschrijdt. Het OV-bureau is verantwoordelijk voor het OV-netwerk, de ontwikkelingsfunctie en de opbrengstverantwoordelijkheid en bereidt de aanbestedingen in de provincies Drenthe en Groningen voor, voert ze uit en houdt ook de uitvoering van het vervoer in de gaten. Het OV-bureau heeft hiervoor mandaat gekregen van de drie overheden. De eerste ervaringen zijn positief."

Tips en Tricks

Informeren en communiceren zijn essentieel volgens Klaassen. "Hou partijen betrokken en richt je in de eerste plaats op onderwerpen waarover je het eens kunt worden. Gebruik de positieve energie die dat oplevert. Met wat geduld volgen ook de moeilijke onderwerpen."

